

SOČA

»Vse za narod, svobodo in napredek!« Dr. K. Lavrič.

Uredništvo

nahaja v Gosposki ulici št. 7
Gorici v l. nadstr. na desno.

Upravništvo

se nahaja v Gosposki ulici št. 7
v l. nadstr. na levo v tiskarni.

Naročnino in oglase je plačati
loco Gorica.

Oglasi in poslanice se računijo
po Petit-vrstah, če tiskano 1-krat
16 lin., 2-krat 14 lin., 3-krat 12
lin. vsaka vrsta. Večkrat po po-
godbi. Večje črke po prostoru.
Reklame in spisi v uredniškem
delu 30 lin. vrsta. — Za obliko
in vsebino oglasov odklanjamo
vsako odgovornost.

Odgovorni urednik in izdajatelj Ivan Kavčič v Gorici.

Telefon št. 83.

„Gor. Tiskarna“ A. Gabršček (odgov. J. Fabčič) tiska in zal.

Laška gonja proti slovenskim delavcem v ladjedelnici v Trziču.

»Piccolo« in »Corriere« se trudita v potu svojega obraza dokazati, da je slovenski delavec v trziški ladjedelnici velikanska nevarnost za Trzič v narodnem in gospodarskem oziru. Zato zahtevata kategorično, da ne sme noben slovenski delavec več v ladjedelnico in kar jih je, naj jih odpustijo. Po mnenju obeh irredentovskih listov je v trziški ladjedelnici prostora za furlanske delavce, tudi za kake Nemce ali Angleže — najrajši bi imeli irredentovski tički tam regnicole — Slovence pa ne sme v ladjedelnico. S Slovenci ven — s Furlani noter! Tako je kričal že opetovano »Piccolo«. Vendar pa se ni zgodila njegova volja. Da, zgodilo se je celo nekaj zanj nezasišanega.

Pred kratkim je tožil »Piccolo« dopisnik iz Trziča tako-le:

»Pred dnevi smo povedali, da sprejemajo v »tržaški« ladjedelnici slovenske delavce rajše kot domače ter smo tudi vspodbudili dotična ravnanjstva in zlasti načelnika vseh delavcev, gospoda Tedeschi-ja, da naj posredujejo hitro v tej žalostni stvari, in sicer v narodni in ekonomični blagor našega mesta. Ampak zdaj se nam, da se ni upoštevalo ne našega glasu ne pritožbe, tako opravičene in od Trzičanov tako občutene, in ne žive želje našega municipija. Kajti, ne vemo iz kakega posebnega vzroka ali pa na višje povelje se nadaljuje sprejemanje slovenskih delavcev, dočim so furlanski delavci primorani izseljevati se v dalnje kraje.

24. avgusta n. pr. je bilo sprejetih 11 slovenskih delavcev, dočim so zavrnil 4 Furlane. Dne 25. avgusta so sprejeli 3 mizarje, tudi Slovence. V zadnjem času sta dobila službi tudi dva slovanska uradnika.

To slavizirajočo manijo najvažnejšega industrijalnega podjetja v kraju, ki se imenuje vrhu vsega »tržaško«, uganjajo nekateri podnačelniki, fanatični panslavisti. Povdarjamo, da sprejemanje in odpustanje delavcev je odvisno edinole od na-

čelnika g. Tedeschi-ja, ki je pa od svoje strani izročil to delikatno nalogo dotičnim podnačelnikom, med katerimi so tudi imenovani panslavisti.

Pa nad g. Tedeschi-jem in nad njegovimi podnačelniki je tehnični ravnatelj g. Stewart, energičen in nepristranski mož, ki rad vidi domačega delavca, in administrativni ravnatelj dr. K. Saiz, ki je obljubil podpirati znano iniciativo municipija.

Da neta ta obsodbe vreden in škodljiv sistem, tega se nadejamo prav od imenovanih dveh gospodov; pridobita si priznanje vsega meščanstva in delavskega razreda v Furlaniji.

»Piccolo« torej kar diktira gg. Stewartu in dr. Saizu, da se morata ravnati po njegovih navodilih. Irredentovski »Piccolo« torej ukazuje, kake delavce sme sprejemati ladjedelnica v avstrijskem Trziču in kake mora zavračati. So tu merila pač drugi gospodje, ki ukazujejo in bodo ukazovali, koga se sme sprejeti na delo v ladjedelnici v Trziču in koga ne — ni pa »Piccolo« tista vrhna moč, ki odloča, koga naj sprejema ladjedelnica v službo.

»Piccolo« ve dobro, da niti ni toliko sposobnih furlanskih delavcev, da bi mogli zasedeti vsa primerna mesta v ladjedelnici; njegov namen je le gonja proti slovenskim delavcem. To gonjo pa hoče najlažje privedi do uspehov po tej poti, če govori o zapostavljanju domačih, to je furlanskih delavcev. Domač je pri te vrste ljudih le Furlan, goriški Slovenci n. pr., ki prosijo za službo v ladjedelnici ter jo dobi, mu je tujec, katerega treba zapeljati po sveta s trebamom za kruhom.

Irredentovcem v Trziču in Trstu tudi ni res dosti za furlanske delavce. Če bi sneli regnikoli zopet v ladjedelnico, bi hitro pozabili na »domačine«, niti besedice bi ne zapisali v obrambo teh, ako bi jih odklanjali v ladjedelnici — ker bi bili vsi zadovoljni in srečni, da delajo regnikoli v avstrijski ladjedelnici....

Slabo uslugo dela »Piccolo« furlanskim delavcem, ker se toliko poteguje za nje. Ker ni regnikolov pa avstrijski Furlani v ladjedelnico, morda se pripravi med temi koga za izvestne namene!

Saj vemo, kako je bilo še lani v ladjedelnici. Razprava proti Andreiniju lani v maju, ki je bil obtožen vohunstva in ob-

sojen, je razkrila sliko razmer v imenovani ladjedelnici. Orožniški nadporočnik Dimmel je rabil ostre besede o ladjedelnici ter je rekel, da je tam gnezdo irredentovcev.

No, če so počistili gnezdo irredentovcev, so storili le svojo dolžnost, pregrešili pa bi se proti svoji dolžnosti, ako bi poslušali »Piccolove« matadorje, ki hočejo imeti na vsak način v ladjedelnici v Trziču — gnezdo irredentovcev; operirali bi s tostranskimi Furlani, ker ni regnikolov...

So pač razni razlogi, pred vsem pa sposobnost slovenskih delavcev, da se jih sprejema v ladjedelnico v službo. Ne gre tu za nobeno protekcijo, ampak za pravico. Ne sme se zgoditi in tudi se ne zgodi, da bi laški irredentovci pregnali slovenskega avstrijskega delavca iz ladjedelnice v Trziču! — Vsi v to poklicani, varujte slovenskega delavca!

DOPISI.

Iz komenskega okraja.

Veliki Dol. — Neka številka »Prim. L.« je pisala med drugim tudi to-le: »Vsa ta krasna družbica (namreč velikodolski naprednjaki) je začela sedaj kokodakati in ljudje pričakujejo, kaj se bo zvalilo. Naj napravijo, kar hočejo — rezultati se že kažejo.« Ljudstvu, ki pričakuje, kaj se bo zvalilo, naznanjamo v naše in njega veselje, da ni bilo kokodakanje te krasne družbice zastoj, ampak se je tu res že nekaj zvalilo. Mi smo opazovali izvaljeno stvarco in ugibali je-li pišče ali kaj drugega, a slednjič smo konstatirali, da je to pristen velikodolski »čuk«. Rezultat našega kokodakanja se je torej že pokazal. Ker pa je ta »čuk« neko noč preveč čakal, bil je obsojen, da se ga zapre 24 ur v kletko, kjer bo jedel ječmenček.

Sedaj pa šalo na stran in nekaj resnega. Tukajšnje kmet. izobr. društvo je nameravalo prirediti 30. 7. t. l. društveni ples, a se ni vršil radi preteče bolezni — kolere. Že teden dni pred prireditvijo plesa smo razobesili zastavo na plesni prostor. Neko noč pa pride Peter Grič, županov sin, vulgo: Brknov Pepo in nagovarja svojega tovariša, naj bi sneli zastavo in jo raztrgali odnočno zažgali. Drugega dne je našel velikodolski črednik

zastavo oviro krog kostanjevega debela sredi vasi. Bila je tudi raztrgana. Za to lepo dejanje naznanilo se je Pepčeta sodnik v Komnu. Sodnik, sam g. Lavrenčič, ga je obsodil v strogi zapor 24 ur, kjer bode premišljeval, da se s trobojnico ne sme tako ravnati in 5 K mora plačati za zastavo. Kako da ni mogel rešiti Pepota Zavadlavov Miho, ki je že kos sodnika, »Zavedni« Velikodolci, kličemo vam: Glejte, da se ne zvali še kateri »čuk«, ker družbica kokodaka naprej. Zavadlavov Miha slabo »čuke« flika.

Iz ajdovskega okraja.

Rihemberškemu kaplanu g. Brezavščeku v ravnanje! Ker so občinske volitve pred durmi in že vidimo ono veliko pehanje od strani cerkve, kličemo kaplanu Brezavščeku v spomin besede, katere je napisal v »Gorici« št. 48. z dne 8. junija 1907. Glase se dobesedno: »Nadalje pravi, g. dopisnik, da na prerokovanje našega kaplančeta gledé prihodnjih volitev nič ne dajo. Smešno! Kdaj sem pa kaj dopisniku ali komu drugemu kaj prerokoval o prihodnjih volitvah? Sploh o kakšnih volitvah? Ali morda misli g. dopisnik občinske volitve? No, če misli g. dopisnik te, povem njemu in vsem, ki hočejo to brati, da so mi toliko mar, kot lanski sneg na Krnu. Ali postavijo Rihemberžani za župana Petra ali Pavla, ali g. dopisnika ali celo »Pepota« iz Prvačine, to je njihova stvar.

Tako torej Brezavšček l. 1907! Napravil je s temi besedami lep, imeniten poklon Rihemberžanom! Vidi se iz njih, kako visoko ceni on svoje brumne ovčice: privošči jim za župana samega »Pepota« iz Prvačine! Pa dober tek! Ta pa je, kakor znano, pri nekaterih rihemberških klerikalnih prav izvrsten, pa bodo tudi to Brezavščekovo kost mirno požrili!

O rihemberškem g. kaplanu pa pričakujemo, da se strogo drži svojih besed ter ostane mož-beseda in pokaže s tem, da so mu občinske volitve res toliko mar kot lanski sneg na Krnu!

Če se pa bo godilo nasprotno, tedaj primite ga, Rihemberžani, za ušesa in pokažite mu, kaj je pisal pred štirimi leti!

To Vam sporoča nekdo, ki je takrat opazoval »prežanje za kostanjem«.

VELIKA VAS.

Roman. — Francoski spisal: Edgar Monteil.

Poslovenil: F. K.

(Dalje.)

»O, kako sta le .. otroka,« je vzkliknila teta, ko sta ji pokazala, kaj sta kupila, »kakor dva ruska kneza; ah tvoj klobuk Lucija, slabo pristoja, poleg kožuha, sploh je krozovito staromodno.«

»Mama mi ni hotela drugega kupiti, nosim ga že več let.«

»Kupim ti ga jaz; izbereš si lahko sama, otroka, pojdimo takoj. Albert, ali nisi zapazil te klobučje zverine?«

»Tetka, vidim samo, kar je pod njim.«

Šli so in teta je izbrala jako lep rujav klobuk, s peresi, ki je Luciji krasno pristojal.

Sedaj pa pojdiva na izprehod, otroka, da bodo Parizanje videli, kako lepe so Dauphinejčene.«

Albert je peljal svojo nevesto k zlatarju. Kupil ji je majhno, z briljanti posejano uro z verižico, zapestnico, uhane, prstane in drugo lepotočje.

»Saj bodem žarela kakor solnce, če se nališpam z vsemi temi briljanti,« se smeje Lucija.

»Ti si tudi brez tega moje solnce,« odvrne Albert.

»Ali najvažnejše si pa pozabil,« pravi Lucija.

»To bi bilo?«

»Najina poročna prstana!«

In smejala sta se, kakor dva otroka.

Prstane sta preskrbela, graver pa ju je moral še preskrbeti z začetnima črkama in z datumom.

Pričela sta kupovati tudi opravo, tapete, zastore in preproge za obe hiši, v Royboni in v Saint Marcellinu.

Nekega dne pa pravi teta: »Otroka, sedaj smo tukaj že dva tedna čez določen čas. Do sedaj vama nisem pravila nič o maminih pismih, ali — res ne gre dalje — še obolela bo — moramo domu.«

»Ah, škoda,« pravi Lucija. »Pariz je tako lep!«

»Saj prideva nazaj, ko se vrneva iz Italije,« jo potolaži Albert.

»O, ali pojdeva na poročno potovanje v Italijo?«

»Da, srce!«

Ko sta bila zopet doma, je pustil Albert popraviti svojo hišo, predno je prišla oprava.

Sobo v slogu Ludvika XIV. je pustil obiti z ruščo preprogo, tla pa je pokrivala velikanska preproga.

Roybonenčanje so kar strmeli.

»Ta krasota!« so dejali.

Hiša v Saint Marcellinu je bila tudi gotova. Bila je jako čedno opremljena z belo opravo, stoli iz bambusa, in svetlimi zastori in preprogami.

Gospa Monestrel je pravila povsod, da je kupil njen zet svoji nevesti kožuha za dvatisoč frankov in lepotočja v vrednosti treh tisoč frankov.

V Royboni se je govorilo o tem več tednov.

»Galtier je kupil tudi balo,« se je reki.

»Da, in stala je nad štiridesettisoč frankov.«

»Galtier je bogat.«

»Ali on je velikodušen in ljubi svojo nevesto.«

»Lucija tudi zasluži.«

»Kako je lepa.«

»Vstvarjena sta drug za drugega.«

Med tem, ko je pripravljala Albert svoji nevesti gnezdec, pripravljali so se njegovi številni prijatelji, da poslavo poroko novega župana, najgorečnejšega in najstanovitnejšega republikarca, da mu pokažejo s tem javno svojo ljubezen.

V noči pred poroko, se je oblekla Roybona v praznično obleko; s hiš so visele zastave, postavili so slavoloke in ko je Albert zjutraj prišel iz svojega stanovanja, da gre po svojo nevesto, zdelo se mu je, kakor da živi v pravilici, povsod je bilo vse zeleno, med slavuloki pa je bil napis:

(Konec prih.)

Družba sv. Cirila in Metoda.

Družba sv. Cirila in Metoda v Ljubljani je imela meseca avgusta 1911. l. sledeči promet i. s. Dohodki. A. Redni dohodki. 1. Prispevki iz nabiralnikov 777 K 27, 2. Prispevki podružnic Kranjsko 1.031 K 53, Štajersko 1.088 K 68, Primorsko 189 K 20, skupaj 2.309 K 41, 3. Razni prispevki 2.836 K 44, skupaj 5.923 K 12. B. Izredni dohodki. 4. Prispevki za obrambni sklad 2.672 K 63, C. Iz družbene glavnice se je dvignilo 3.240 K, skupaj 11.835 K 75. Izdatki. A. Redni izdatki. 1. Plače, reml. učit. osobij, razni računi itd. 13.904 K 38, B. Izredni izdatki 2. Naložitev na glavnico, oziroma obrambni sklad 2.572 K 63, skupaj 16.577 K 01, torej primanjkljaja 4.741 K 26.

Opomba. Pri obrambnem skladu naloženi zneski in zapadle obresti so nedotakljiva glavnica toliko časa, dokler ne dosežejo vplačani zneski 200.000 K.

Za veliko skupščino je pisarna družbe sv. Cirila in Metoda razposlala zglasnice in glasovnice vsem upravičencem. Ako bi kdo ne prejel zglasnice ali ne zadostnega števila zglasnic in glasovnic, naj to naznani do četrtega družbeni pisarni, ali pa naj se oglasi pred zborovanjem skupščinarjev v Trzinu pri družbenem uradništvu.

Poziv slovenskim starišem, ki stanujejo v obližju državnega kolodvora v Gorici.

V par dnevih otvori družba sv. Cirila in Metoda v popolnoma novem modernem poslopu v ulici Barriera poleg državnega kolodvora svoj otroški vrtec in prvi razred ljudske šole, kateremu sledi prihodno jesen drugi razred.

Vrtec in šola sta namenjena slovenski deci, zlasti otrokom železničarjev in drugih delavcev, obrtnikov, itd., ki stanujejo v tem delu mesta in ki imajo drugače predaleč v slovenske mestne šole.

Doslej smo morali žal opazovati, da je mnogo slovenskih starišev pošiljalo svoje otroke v ondotno nemško šolo z izgovorom, da so jim slovenske šole predaleč, da je nemška šola povsem nova in moderna, več vredna; v resnici pa, da ustrezajo željam nemške gospode in tako umetno pomnože število nemško šolo obiskujočih otrok.

Obročamo se danes do Vas, slovenski stariši, s prošnjo in pozivom, da kot zavedni Slovenci upišete vsi svoje otroke v slovensko Narodno šolo!

Stariši naj javijo svoje otroke za otroški vrtec oziroma prvi razred

do 15. septembra

enemu podpisanih odbornikov:

Dr. E. Dereani, Stolni trg št. 9/I.

Viljem Dominko, Koren v prostorih Gor. kmet. društva (Attemsova palača).

Jos. Fabčič, Gosposka ulica št. 7. Goriška tiskarna.

Slovenski otrok v slovenske šole!

Pred mesecem dni smo pisali v »Soči« v članku »V slovensko ali nemško gimnazijo?!« med drugimi tole:

»Po velikanskih borbah več desetletij se je vendar posrečilo, izbojevati si lani prvi razred bodoče slovenske gimnazije — in to le z omejenim številom 55 učencev. Za prihodnje šolsko leto pa število ni več omejeno: kolikor sposobnih učencev se oglasi, toliko jih bo sprejetih, pa če bi bilo treba tudi več paralelek!

Človek bi mislil, da zavedni goriški Slovenci od prvega do zadnjega vpišejo svoje otroke le v novo slovensko gimnazijo, saj so imeli od nemške šole doslej dosti škode in nesreče! Ali temu ni tako! — Za bodoče šolsko leto je vpisanih več slovenskih dečkov v — nemško gimnazijo in v septembru jih pričakujejo še več!

V I. razred slovenske gimnazije vstopijo lahko nadarjeni učenci, ki so dovršili četrto leto na katerikoli ljudski šoli, ne da znajo le eno samo nemško besedo, Na ta način pride lahko na gimnazijo otrok z 10. letom. — Kolikor bo potreboval nemščine za življenje in katerikoli bodoči politik, se je gotovo naučil v 8 letih, za to je

že prav dobro poskrbljeno. Zato izjavljamo tu jasno in glasno, da je neumnost in le slab izgovor, ako kdo pravi, da je vpisal svojega otroka na nemško gimnazijo, ker hoče, da se dobro nemški nauči. Ako bi vsi tako mislili in bi tak izgovor kaj veljal, potem pa slovenskih srednjih šol ni prav nič potreba! Potem je bila le neumnost in nagajivost ves naš dosedanji boj za slovenske šole!

Torej več slovenskih dečkov je že vpisanih v nemško gimnazijo, sedaj v septembru jih pričakujejo še več!

Ali se res to zgodi, da jih pričakajo še več?!

Slovenski stariši, pazite, kaj delate! Ravnajte se po geslu: Slovenski otrok v slovenske šole.

Brez slovenskih šol Slovenci ne bodo nikoli nič veljali!

Naročajte, ponudite,

zahtevajte in pijte samo

Tolstovrško slatino,

ki je edina slovenska ter najboljša zdravilna in namizna kislina. Od vsakega zaboja p'lača podjetje v narodne namene 20 vin., kamor naročnik določi. — Naslov: Tolstovrška slatina, pošta Guštanj, Koroško, kjer je tudi gostilna, letovišče in prenočišče.

Svoji k svojim! Svoji k svojim!

Domače vesti.

Avtomobilno vožnjo med Gorico in Solkanom nameravajo uvesti nekateri podjetni Solkanci. Stvar je že v najlepšem teku in ljudje pozdravljajo to nenapačno misel.

Škoda, da ne začne avtomobil svoj promet že jutri, gotovo bi se potem vsi Goričani pripeljali k tomboli in veselici, katero priredi telovadno društvo »Sokol« v Solkanu.

Morebitni dobiček pri tomboli in veselici se porabi za to, da dobi »Sokol« v najkrajšem času prepotrebno telovadnico. — Pričakuje se iz mesta obilne udeležbe. Na svidenje!!

Za prava gimnazijska učitelja na tukajšnji c. kr. višji gimnaziji sta imenovana dr. Edvard Dolinšek, doslej suplent v Mariboru, in dr. Rudolf Ritter-Zahony, doslej suplent v Gorici.

Tukajšnji brigadir Scotti fungira kot šef generalnega štaba jedne armade pri manevrih na Ogrskem.

Na c. kr. pripravilci za učiteljska v Tolminu se bodo vpisovali učenci v soboto in nedeljo, dne 16. in 17. t. m. od 9 do 12 ure predpoludne. Priti morajo v spremstvu starišev ali namestnikov in prinesiti seboj zadnje šol. izpričevalo, krstni list in zdravniško izpričevalo. Zahateva se starost najmanj dovršenih 13 let in pol.

Pojasnila glede stanovanj daje vodstvo.

Okrožnica deželnega odbora vsem občinskim upravam dežele. — Deželni odbor pozivlja občinske uprave, da predložijo pravilno potrebna naznanila v svrhu odbitka zemljiškega davka vsled po suši in toči pridelkom provzročeni škod.

Naznanila je sestaviti, držeč se navodil, navedenih v tuuradni okrožnici z dne 20. avgusta 1910. števil. 9004/10. V krajih, kjer se škoda razteza na celo občinsko okolišje, kar se letos žalibog skoraj povsod pripeti, je napraviti skupno naznanilo za celo občino.

Izid komisijskih poizvedovanj na licu mesta v posameznih občinah je nujnim potom naznaniti deželnemu odboru.

Umril je v Gorici v starosti 85 let bivši trgovec Fran Pertovt. Ranjki je bil vedno zagrižen Italijan, dasi se je pretakala po njegovih žilah čista slovenska kri. Naj počiva v miru!

Imenovanja v finančni službi. — Provizorični finančni komisar dr. Artur Petener je imenovan definitivnim finančnim komisarjem v IX. čim. razredu. — Davkarski oficijali Anton Samiz, Karol Sgubin in Oskar Sossich so imenovani davkarskimi upravitelji v IX. činovnem razredu. — Provizorični davčni oficijal Ivan Borretti in davčna asistenta Josip Cociancig in Lovrenc Canevari so imenovani dav-

čnimi oficijali v X. činovnem razredu. — Provizorična finančna koncipista dr. Joahim Corbatto in dr. Gvido Nardin ter konceptni praktikant Stefan Tedeschi so imenovani finančnimi koncipisti v X. činovnem razredu.

Okrajna bolniška blagajna v Gorici naznanja vsem prizadetim, sodnega okraja Cerkno, da zdravi božne člane goričmenjenih bolniških blagajne, gosp. dr. Pavel Indra, okrožni zdravnik v Idriji, stanujoč zraven »Občnega konsumnega društva« v Idriji. Bolni člani vdobe zdravila brezplačno, na njegov predpis v c. kr. rudniški lekarni v Idriji.

Izpit iz državnega računstva. — 25. septembra t. l. prično pri c. kr. namestništvu v Trstu glavni izpiti iz državnega računstva za leto 1910—1911. Prošnje za pripustitev k izpitu je treba vložiti najkasneje do 18. septembra t. l. izpraševalni komisiji v namestništvu I. nadstr. št. 2.

Tudi Poljaki so imeli svoj »katoliški shod« v Przemyslu. Navzoči so bili škojfe, nadškofje, vse polno nižje duhovščine in potem obilo poljskih plemenitašev. Ti so pravi čuvaji ljudstva, posebno delavstva! V tej visoki družbi je bilo tudi nekaj odposlancev krščansko-socialnih delavcev. — Vsi taki shodi, naj se vršijo kjerkoli, služijo le klerikalni politični agitaciji: katoliška vera jim je v ta namen izborna sredstvo. Aristokracija in črna roka že od nekdaj tiščita k tlom ljudstvo, vedno hodi skupna pota v »blagor ljudstva«. Samo pri tem »blagru« je ljudstvu gorje! — Drugo leto bo baje v Ljubljani velik shod z enakimi nameni, kakor so bili letos v Nemčiji, na Češkem in Poljskem. Srečen slovenski narod!

Hujskanje pod katoliško streho v »Centralu«. — Nekdo je izvedel iz redkih krogov tistega delavstva, ki je v kat. delav. društvu, da namerava jutri na shodu v Centralu duhovni voditelj Pavlica udariti po »Soči« radi člankov o klerikalizmu. No, pa naj udari, če hoče udariti, to bo le udarec v vodo. Bodo delavci videli, kaj uganjajo duhovni reševalci delavstva in kako daleč proč so ti ljudje od vsakega dela v resničen prid delavcu. Če bo kateri od take hrane sit, blagor mu, njega je nebeško kraljestvo!

Divji lov na dijake. — Pri Sv. Luciji uprizorijo jutri klerikalci pod firmo »Goriški slovenski dijaki« predstavo »Divji lovec«. Govoriti namerava neki pisatelj Remec. — To ni nič drugega nego divji lov na mladino od zvite klerikalne strani. Mladina, varuj se črnih hinavcev in njihovih trabantov!

Pozor na pivo! — G. Flajs v Gorici je bil obolel na močni driski in krči so ga lomili, ker je pil slabo pivo, motno, najbrže s »hanelnom« pomešano. Zgodilo se je to v neslovenski gostilni. Prav bi bilo, da bi se krčmarja, ki se drzne dati gostu »hanelna« namesto poštenega piva, naznanilo pristojni oblasti, ki naj bi ga trdo kaznovala. Z zdravjem človeka se vendar ne sme igrati na tak način. — V nekem restavrantu, tudi neslovenskem, so dali pred par dnevi »hanelna« nekemu gospodu, ali pritekel je »piccolo« ter mu povedal, kaj se je zgodilo; vrnil je pivo, drugače bi bil laško obolel kot g. Flajs. — Taki krčmarji škodujejo drugim, ki goste pošteno strežejo. Pri pivu treba na sploh snažne posode in starega piva ni piti. Pristojna oblast naj pregleda po krčmah, kako je s pivom, da se ne zgodi zopet kak Flajsovemu podoben slučaj ali nastopi celo kolera!

Na Vipavski železnici se čita v vozeh znotraj in zunaj: Raucher, Per fumar, Za kadilce. Torej na popolnoma slovenskih tleh slovenščina zadnja! Kako to dopuščajo slovenski upravni svetovalci? Samo da se zastoj vozijo, pa naj bodo napisi kakor hočejo. Kaj ne?

Vojaštva je bilo na Kobarškem pri vajah sedaj toliko, kolikor se nikoli. Vse je bilo natlačeno vojakov. Bilo je več domobrantskih polkov, topničarji in dragonci. Streljali so in pokalo je, kakor v vojski. — Precej vojakov je omagalo. V avtomobilih so jih vozili k Sv. Luciji na postajo in od tam v vojaško bolnišnico v Gorico.

»Südmarka« za Primerje. — Südmarka je dočela 10.000 K za zidanje nemške šole v Istri. Nekemu nemškemu trgovcu je plačala vse stroške selitve v Istro. Izdala je oklic, da hoče izdatno podpirati nem-

ške trgovce, obrtnike in delavce v Primerju!

Slovenščina in vojaštvo. — Kako malo upošteva slovenski jezik pri vojakih, kaže dejstvo, da v polkih, kjer služijo Slovenci, med 1945 častniki zna slovensko le 450 oficirjev. Pa kako po večini — ne prašajte! — Nadvojvoda Albreht je rekel, da so častniki, ki ne znajo jezika moštva, nerabni, in ovirajo vzgojo in pouk vojaka. Kakor vidimo, se ne ozirajo nič na njegove besede!

Tri laške visokošolce iz Padove so aretirali v Kobaridu, ker so jih smatrali za špijone; in ser R. Della Torre, Sandrini in še eden, ki je rojen v Ljubljani. Šli so v Kobarid hitro oče Della Torre, komisar. Manfren in župan iz Št. Petra ob Nadiži dr. Kukavec. Ti so dosegli, da so bili študentje puščeni na svobodo.

Lekarne v Gorici imajo še vedno le laške napise, izvzemši par napisov »lekarna«. Zahtevamo ponovno, da se zlasti naznanila, katere lekarne imajo službo ob nedeljah in ponoči, objavljajo tudi slovensko!

Požar gozda na Krasu. — Pišejo nam: 29. avgusta, v torek popoldne, je bil velik požar v borovskem gozdu iz Tomaževce in Malegradola. Škode je približno 50.000 K. Hvala gasilec, ki so pridno gasili.

Razpisani štipendij. — Od 1. tečaja šolskega leta 1911/12 dalje se podeli štipendij ustanove Jožefa Mikuža, letnih 260 K, za dijake slovenskih starišev, ki obiskujejo državno ali s pravico javnosti obiskljivo srednjo ali višjo šolo v avstro-ogrski monarhiji. Pravico do ustanove imajo: 1. v avberski županiji rojeni dijaki; 2. v tomajski dekaniji rojeni dijaki; 3. v kubedski ali dolinski županiji ali v tržaški okolici v Bazovici ali na Proseku rojeni dijaki; 4. Za slučaj da bi se ne oglasil nobeden izmed ravnih navedenih upravičencev, imajo pravico dijaki, ki so rojeni v sodnem okraju Sezanskem ali Koperskem.

Pravico predlaganja ima župnik v Avberju. Prošilci za ta štipendij morajo prošnjam priložiti krstni list, potrdilo o cepljenju koz, ubožno spričevalo ter poslednji dve šolski spričevali, in iste vložiti najkasneje do 15. septembra 1911, potom predstojne šolske oblasti pri c. kr. namestništvu v Trstu.

Malo je dala. — Eno ubogo kronico je odbrnila gospa Julka Tutta z Livade za »Slov. Sirotišče«. Malo je dala. Za tisto veliko klepetanje in zdražbavanje, katero dela gospa Julka na Livadi, bi bila morala dati vsaj 100 K. To bi bilo vsaj malce primerno. »Prim. List«, primi jo ...

Z Livade je prišel k nam g. A. Kerševan ter prosi, naj zbeležimo, da se vest o »špi« v »Soči« ne dotika njegove žene in ne gospe T., kakor se je od nekih strani sodilo. »Spia« pa je bila rekla njegovi soprogi ona g.čna, pa le po pomoti.

Na 7 dni ostrega zapora je obsojen 17 letni A. Gregorič iz Prvačine, ker je zlorabil svojo 11letno polsestro.

Roko je razneslo 26 letnemu delavcu Petru Levpuščeku na okrajni cesti blizu Tolmina. Mina je bila položena v debelo kamenje. Zažgal je mino, mislil pa, da se kamenje ne razpoči tako naglo; tačas je že udarilo debelo kamenje v desno roko ter mu jo skoraj odneslo. Pripeljali so ga v goriško bolnišnico.

»Piccolo« in slovanske igralne karte. — Pod naslovom »Episodi« piše »Piccolo«: Ze ponovno se je omenjalo popolnosti in nepretrznega dela, s katerim Slovani silijo naprej v svojo narodno organizacijo. Ze ponovno se je omenjalo s koliko istoličnostjo skušajo Slovani, da bi najnatlačneje pobarvali slovanski vsako podrobnost svojega življenja, da isto ne bi prišlo iz mej vestnega in dobro vodjenega slovanstva. In eno vam danes novega dokaza za to. Kakor skoro vse igre, katere Slovenci največkrat igrajo, so se Slovenci naučili od Italijanov tudi igro »briško-lo« in »trešete«. In glejte! Dočim so se do nedavno temu te igre dobivale in zgubivale z italijanskimi kartami in je igra s tem ohranila svoj italijanski značaj, se danes širijo med Slovenci ... slavizirane karte. V teh kartah se vidi slovanske trobojnice, kjer se jih le more naniestiti. »Kavali« so postali — kazaki ali Slovaki, iz fantov so postale razne črnogorske, hrvatske, dalmatinske, slovaške in rusinske figure v njih narodnih kostumih v poljažu, ko dvigajo palice in nože. Kralji,

Jutri k tomboli v Solkan!

v kolikor se more soditi iz kostumov, so iz dinastije Zvonimir. Tu in tam so seveda slovenski napis. Ta čim je karikatura. Poslovanje igralnih kart se zdi nekaj smešnega. Vendar je tudi to epizoda one velike, stalne in razširjene agitacije, katero vzdržujejo Slovenci, da bi vzbudili in ohranili v svojih ljudeh vstrajno narodno zavest. Kot posebno v tej podrobnejši in kot tozadevno epizodo treba upoštevati tudi to.

Neštevilne igralne mize v neštevilnih gostilnah, daljnih in bližnjih slovenskih dežel in vsaka karta v rokah igralcev je skoro narodna zastavica, je opomin, je spomin, da, četudi igrajo italijansko igro, naj vendar vsak igralec ostane zvest slovenski ideji, naj ostane zaveden Slovenec.

Tudi »Independente« piše o slovenskih kartah, a on je mnenja, da to ni karikatura, temveč, da bi si moral Italijani vzeti Slovane v izglede narodne zavednosti.

Kar se nas tiče, moramo biti »Piccolu« in »Independentu« le hvaležni, da sta napravila slovenskim kartam tako izborno reklamo! »Ed.«

Zgubljenost. — Od Korsa Frana Josipa št. 66. do južnega kolodvora se je izgubila črna svilena šerpa. Z ozirom na to, da je šerpa drag spomin, je pošten najditelj uljudno naprošen, da jo prinese v naše upravništvo, kjer dobi bogato nagrado.

Retirali so sinoči v Gorici nekega Jos. Fona iz Trsta, pristojnega v Videm, ker je na sumu, da je hotel krasti v cerkvi na Placuti pa so ga pregnale tri ženske Kaznovan je bil opetovano.

Tri nova kolesa so bila ukradena v noči od 24. na 25. t. m. iz zaloge Fr. Davida v Trzinu. Tatove iščejo.

Kako dosežemo starost 80 let čili in zdravi? — Kako ostanemo kljub starosti še vedno mladi? To vprašanje je priobčil »Matin«. Problem je težak in rešiti ga je možno le tedaj, ako nam povedo stari ono tajnost, kako so oni ohranili ono mladeniško svežost do visoke starosti.

Slavni hidroterapeut dr. Beni-Borde odgovarja: »Star sem 77 let. Vsako jutro napravim mal izprehod in zajtrkujem prav skromno. Nikdar ne pijem kave ali čaja in nisem kadilec. Proti večeru imam skromno večerjo brez mesnatih jedi. Ob 10. uri grem v postelj. Spim 7—8 ur. Pijem prav mnogo kislega mleka in istemu se imam zahvaliti za svojo zdravo prebavo.«

Profesor Fournier, ki ima skoraj 80 let pravi: »Moj recept je prav navaden. Zvečer ne jem nikdar mesa, pijem pogosto kislno mleko in ne kadim. Tako živim jaz in se počutim prav dobro.«

Profesor Mečnikov, slavni voditelj Pasteur-jevega zavoda v Parizu, pravi, da je zavživanje kislega mleka, (posebno pa jogurt-mleka), ono sredstvo za podaljšanje življenja in za zdravljenje vseh želočnih in črevesnih bolezni posebno pa pri zaprtju. V Avstriji se dobiva ferment za pripravljane jogurt-mleka v tabletah in služijo kot nadomestilo za jogurt-mleko pri tovarni Gebr. Hiller — Gratkorn pri Gradcu.

Odprti lekarni. — Jutri popoldne bosta odprti v Gorici lekarni Liberi-Tromba. V teh dveh lekarnah bo tudi ponočna služba v času od 3. do 10. t. m.

Listnica uredništva: S Krasa: Omeneni dogodki so že popisani v dopisu v četrtek priobčenem. V D—n: Priobčimo v »Print.«

Pod Čaven: Poslani dopis porabimo prih. teden.

Sokolski vestnik.

Iz Kobarida: Po kratkem času svojega obstoja priredi kobariški »Sokol« prvi nastop z javno telovadbo 10. t. m. Nastopi naraščaj in članstvo s prostimi vajami, ter članstvo na drugo in bradlji. Telovadba prične ob 3 pop.; po telovadbi je ples združen s srečolovom in šaljivo pošto.

Trgovsko-obrtno in gospodarske vesti.

Zgradba ceste Avče-Levpa. — C. k. namestništvo je podelilo zgradbo ceste Avče-Levpa podjetniku g. J. Debenjaku iz Kanala. Ostali ponudniki dobijo nazaj položene varščine pri deželni blagajni.

Za Furlanijo. — Deželni odbor je naročil gg. živinozdravniku E. Zuttioni, županu H. Tomasini in Iv. Gaspardisu, ki poučuje na laški dež. kmetijski šoli, da gredo v Švico nakupit bike-plemenjake za Furlanijo.

Davek na žganje. — Finančni minister je predložil vladno predlogo o zvišanju kontingentiranega žganja za dobo 1911/12. Načrt odkazuje novim združnim žgalnicam maksimalne deleže 275 hl, drugim novi m žganjarnam največ po 150 oz. 120 hektolitrov. V to svrhu se dosedanjim poljedelskim žganjarnam, ki so imele odkazan kontingent iznad 600 hektolitrov, zmanjša za poldrug odstotek, obrtnim žganjarnam pa skupaj za 8000 hektolitrov.

Zadruga za mala stanovanja v Trstu. — Na predlog gosp. dr. Rybača je odbor »Tržaške posojilnice in hranilnice« sklenil imenovati odsek, ki naj v teku jednega meseca stavi konkretne predloge za ustanovitev zadruga za zgradbo malih stanovanj. V ta odsek so bili izvoljeni ravnatelj Josp Ulčakar, dr. Rybač in dr. Gregorin. Ob enem ima ta odsek staviti predloge za reorganizacijo splošnega stavbenega kredita v poslovanju posojilnice.

Uspehi podražanja tobaka. — Ogrski finančni erar se je precej urezal v svojih računih, ko je podražil tobak. Pričakoval je boljših dohodkov. Meseca julija so pa za cela dva milijona manj pokadili nego meseca julija prejšnjega leta. Radovedni smo, kakšen uspeh bodo imeli pri nas na Avstrijskem.

Davek na avtomobile. — Listi poročajo, da nameravata v prihodnjem zasedanju državnega zbora predložiti dve skupini poslancev postavni predlog za uvedbo davka na avtomobile. Izvzeti bi bili od tega davka edino vojaški in poštni avtomobili in tisti, ki so v službi zdravnikov, bolnišnic, bolniških blagajn ter avtomobili, kateri vozijo tovarno blago. Ta davek se porabi za popravo cest in se bo plačeval v dveh oblikah. Temeljni letni davek bi znašal glasom te predloge za motorna kolesa od 10 do 30 K, za avtomobile 60 do 300 K. Doklade bi se računale glede na konjske moči avtomobilov, in sicer za vsako konjsko moč 4 K, pri večjih avtomobilih 15 K. Od inozemskih avtomobilov bi pobirali davek obmejni carinski uradi.

Kmetijstvo na Ruskem. — Ruski poljedelski minister je predložil minister-skemu svetu zakonski načrt za pospeševanje ruske industrije poljedelskih strojev. **Plzensko pivo se podraži.** — Pivovarstvi v Plznu so imeli zborovanje, na katerem so sklenili povišati cene piva, ker se kmalu povišajo cene surovin.

Pomorski promet v Trstu. — V tržaško luko je prispelo lani 11839 ladji s 4.199.000 tonami, odšlo pa je iz tržaške luke 11841 ladji s 4.210.000 tonami; to znači v primeri s prejšnjim letom povišek za 5%.

Denar iz Amerike. — V letih 1903—1910 v Zedinjene države izseljeni Avstrijci so poslali domov v teh letih denarja okoli 1 1/2 milijarde; največ v letu 1907, to je 314.5 milijonov.

Prvi nemški poštni urad v brezzičnim brzojavom je ustanovljen v Swinemünde. Sprejema vse brzojavke uradnega ali zasebnega značaja, ki prihajajo brezzičnim potem iz ladij na morju.

Četrtilijard kron škode. — Zadnji štrajki na Angleškem so vzročili po angleškem računu zgube 10 milijonov funtov šterlingov.

Goriška kolesarska zveza.

Kolesarsko društvo »Danica« v Gorici priredi v nedeljo dne 10. septembra društveno cestno dirko Miren-Gorica. Prijave dirkačev sprejema predsednik g. Batjel. Vspored dirke prihodnjič.

Politični pregled.

V ogrskem državnem zboru so večeraj prišli do nadaljevanja debate o drambnem zakonu. Nadanyi se je potegoval za samostojno ogrsko armado.

Državni proračun za l. 1912. je po poročilih z Dunaja že skoraj gotov. Ministerstva so že izdelali svoje proračune. Kakor se zatrjuje, se letos ni dosti črtalo. Posamezna ministerstva so dobila nalogo, da naj se kolikor le možno ugotovi ljudskim potrebam in naj varčujejo le tamkaj, kjer se res sme počakati z izdatki. Tako so se v proračunu ministerstva za javna dela zvišale skoraj vse postavke za pospeševanje obrti in obrtnega šolstva, ravno tako v proračunu naučnega ministerstva postavke za razvoj šolstva na sploh.

Vprašanje poslanskega reverza. Z ozirom na nastalo vprašanje, ali more stranka ali kdo drugi, zahtevati od poslancev obvezo, da se bo ravnal po navodilih določene stranke, volilcev itd., je odgovoril stari parlamentarec dr. Scheicher: »Poslanec se ne sme zavezati, da bo deloval po navodilih volilcev ali katerekoli stranke. To bi bilo proti prisegi, ki jo je položil po volitvi.«

Zborovanje deželnih zborov. — Notranji minister Wickenburg je poslal vsem deželnim odborom dopise, v katerih nazonanja, da vlada nima ničesar proti sklicanju deželnih zborov h kratkemu zasedanju. Državni zbor bi se v tem slučaju sešel začetkoma meseca oktobra. Deželni zbori bi bili sklicani okoli 20. septembra in sicer na 14 dnevno zasedanje, meseca januarja pa na daljše zasedanje. Grof Wickenburg je pozval vse deželne odbore, naj se o tem izjavijo.

Maroko. — Pogajanja glede Maroka v Berlinu so najbrže že začela. Kak bo izid, se ne da nič reči. Vidimo pa, da so pripravljene na boj Nemčija in Francija pa tudi Angleška! Belgija je začela gledati na ta spor mobilizirati.

Razne vesti.

Obletnica. — Včeraj je preteklo ravno leto, odkar gospodari na ljubljanskem magistratu vladni komisar Laschan!

Največjo bojno ladjo na svetu spuste v kratkem v morje na Angleškem. Ladija, dreadnought »Lion« je dolga 660 čevljev (okroglo 200 metrov). V morje reže 28 čevljev globoko in drži 26.350 ton. Na ladji je 8 topov s kalibrom 40.5 cm in stanejo samo ti topovi 46 milijonov k.

Neznana epidemična bolezen v Glandžuriji. — Ruski zdravniki so opazovali neznano epidemično bolezen: človeka boli glava, driska ga prime in govoriti ne more. Umre v dveh ali treh dneh.

Kolera v Italiji. — Od 1. junija do 19. avgusta je bilo v celi Italiji 7858 slučajev kolere, smrtnih 2923. Toliko se je zvedelo, najbrže pa je slučajev mnogo več.

Neobičajna smrt. — V Gačinu je bil povabil ruski častnik Veregin razne svoje prijatelje na večerjo na svoj vrt. Zabava je bila imenitna. Ob 11. ponoči so zažgali umetne ognje, ves čas je svirala vojaška godba. Nato je stopil Veregin na balkon ter rekel zbranim, da zdaj pride nekaj veselega. Nato se je vrgel z balkona na vrt ter obležal mrtev.

Zrakoplovka Helena Dutrieux je zadelala, kakor poročajo iz Pariza, pri svojem vzletu ob drevo. Padla je na tla in dobila precejšnje poškodbe. Pri padcu je zrakoplov ranil okoli 20 gledalcev.

Poseben želoдец. — V Brnu so pripeljal neko žensko v bolnišnico, ki je tožila, da jo boli želoдец in jo stiskajo krči. Zdravniki so mislili hitro na kolero ter jo pregledali. Potem so se odločili za operacijo. Operirali so jo ali v želođcu ni bilo vibrionov kolere pač pa 59 češpljinih pešk. Lakomna babnica je jedla češplje s peškami.

Italijanski kralj v vodljivem zrakoplovu. — Iz Casaie Monferrato poročajo, da se je dvignil kralj Viktor Emanuel v družbi z generalnim adjutantom Brusattijem v gondoli vodljivega zrakoplova v

zrak. Po polurnem poletu se je spustil zrakoplov na zemljo.

Klerikalce — krivoprišežnik. — Junija meseca lani sta se sprla v Ostermiethingu na Gorenje Avstrijskem okrajni šolski nadzornik Huber in nadučitelj Fürböck vpričo klerikalnega predsednika krajnega šolskega sveta Krallerja. Huber je udaril s pestjo po mizi in kričal nad nadučiteljem: »Se niste v pokoju, še vas imamo v rokah, do krvi vas bom presganjal. Četudi ste star mož, ne boste dobili niti vinarja pokojnine in sramoto boste odrinili iz Ostermiethinga; to zasluži taka zavržena, podla duša«. Pred okrajno sodnijo kot priča je Kraller trdil, da nadzornik ni psoval in da ni s pestjo udaril po mizi. Ker ga je postavila cela vrsta drugih prič na laž, je bila zoper njega uvedena kazenska preiskava zaradi krive prisege. Na to je bil obsojen na šest tednov težke ječe.

Top za uničevanje zrakoplovov. — Iz Washingtona poročajo, da so napravili pri Indian Head več poskusov s topom, ki so ga konstruirali za uničevanje letalnih strojev. Pri petnajstih poskusih do 18.000 čevljev višine in ob vzpetosti 85 stopinj so dosegli s sigurnostjo cilj do 10.000 čevljev višine.

Velika nesreča pri zgradbi mostu. — Iz Curiha poročajo, da se je 10 km od St. Morica podrl v torek zvečer most, ki so ga gradili, ter pokopal pod seboj 25 delavcev. Doslej so izkopali 12 mrtvecev; 10 delavcev je težko ranjenih.

Draginja na Francoskem. — Zadnje dni so se vršile v mnogih mestih na Francoskem velike demonstracije proti podražanju živil, pri katerih je ponekod došlo tudi do velikih izgrediv. — Kaj bo šele v Avstriji?

Draginjske revolte na Francoskem so na dnevnem redu. V Douai je več sto ljudi zahtevalo od občinskega sveta, da resno nastopi zoper drvinjo. Občinski svet je odpravil carino na meso in druga živila. V Fremesu so oplenili neko trgovino, v Valenciensu so preobrnil na trgu prodajalcem vse blago. Nekaj trgovcev je zaprlo trgovine, drugi so se morali obvezati, da bodo prodajali po cenah, ki jih določi ljudstvo.

V St. Quentinu so bile radi draginje velike demonstracije. Skoro vse prodajalnice in pekarnice so bile oplenjene. Nekemu trgovcu je množica hišo zažgala.

(Dalje na četrti strani.)

Solske knjige za vse šole

prodaja
knjigarna A. Gabršček,
- „Trgovski Dom“ -

Izobražena dama zmožna nemškega in italijanskega jezika, lepoga vedenja išče primerne službe v kakem vzgojevališču, privatni hiši, pisarni itd. Gre tudi na drželo. Ponudbe pod šifro „3 0“ na upravništvo našega lista.

Moll-ov Seidlitz-prašek

je za na želođcu trpeče neprekoaljivo sredstvo katero ima prednost pred vsami drugimi dražičnimi čistil. kroglicami in grenčicami.

Cena orig. škatlje K 2 — Ponarejanje se sodnjako zasleduje.

Mollo-vo Franc. žganje in sol

za ribanjo života. — Bolečine olajšuje in okrepčuje staroznano sredstvo proti tryanju in prehlajenju vsake vrste.

Orig. steklenica K 2 — Na prodaj po vseh lekarnah in mirodlinicah. Glavna lekarna

A. MOLL, c. in kr. dvorni založnik, Dunaj, Tuchlauben 9. Zaloga v Gorici v lekarni: A. Gironcoli.

Gospodinje, zahtevajte KOLINSKO CIKORIJU pri vseh trgovinah iz EDINE slovenske tovarne v Ljubljani.

Ženski hotel v Berlinu. — V Berlinu zgradijo hotel za ženske. Neka bogata dama je dala na razpolago 100.000 K. To podjetje ni smatrati kot kak dobrodelen zavod nego kot obče koristna ustanova, kjer najemnice plačajo neznatno najemnino; najemnine bi bilo 8—12 K na mesec. Hotel bi služil samo ženskam. Vse sobe bodo jednako velike, nekatere pa prirejene za 2 osebi. Prostora bi bilo za 300 stanovanj. V restavraciji bi dobivale hrano; v hiši bi bila čitalnica, kopalnice itd. kar treba. To bi bil prvi ženski hotel v Evropi. V Ameriki jih je že nekaj.

Madjarska šola v Indiji. — Karakterističen je slučaj, kako madjarske šole med Hrvati grabijo po Nemadjarih. V kraju Indija prebivajo Nemci, Srbov je okoli 800, ki imajo svojo šolo, ali Madjarov, izvzemši železničarje, ni v tem kraju. Vendar pa obstoji v Indiji madjarska šola s 6 razredi in 6 učitelji. Šola je prav moderno urejena. Najprej je bila dvorazredna, za 4 leta šestrazredna! Nemška šola, ki je imela vsako leto v prvem razredu 80—95 učencev, jih ima sedaj največ 60. Kakor kaže poročilo madjarske šole, sta dve tretjini učencev Nemci, drugi Srbi in Madjari.

Književnost.

Zbirka najlepših slovenskih koračnic, plesov in pesmi z vsebino: Parma V.: Mladi vojaki, Skoz vas; Jakl A.: Našim rojakom, Pozdrav z Dolenjske, Pozdrav z Bleda, Regiment po cesti gre; Parma V.: Triglavske rože; Rožanc M.: Moje sanje in Parma V.: Zora vstaja iz Rokovnjačev ter Ptička iz Legionarjev je izšla v založništvu R. Drischla v Ljubljani.

To zbirko je mogoče dobiti v vseh knjigarnah in trgovinah z muzikalijami, eventualno tudi naravnost od založnika.

Mali oglasi.

Najmanjša pristojbina stane 60 vln. Ako je oglas obsejnejši se računa za vsako besedo 3 vln. Najpripravnejše inseriranje za trgovce in obrtnike. Koliko je manjših trgovcev in obrtnikov v Gorici, katerih na deželi (in celo v mestu) nihče ne pozna, nikjer ne inserirajo. Škoda ni majhna.

Nova hiša z obsežnim vrtnom in velikim dvoriščem, s plinovo in električno vpenjavo — se prodaja. — Naslov pové naše upravnništvo.

Proda se iz proste roke nova, elegantno zgrajena hiša z vrtnom na lepem kraju tik skladovalne ceste v Biljah pri Gorici. — Pojasnila daje Andrej Frančeskin v Biljah.

1 ali 2 na novo mebovani sobi se oddá v najem. Lega v sredini mesta, prost vhod, zračno. Naslov pové naše upravnništvo.

Iščem vzgojiteljico svojima hčerkama.

Pogoji je znanje laščine. Absolvirane učiteljske kandidatinje zmožne poučevati klavir imajo prednost!

Plača in vse drugo po dogovoru!

Dr. Anton Schiffrer
Ribnica — Kranjko.

Odvetnik

Dr. Stanič

ima sedaj svojo pisarno v hiši glavne pošte, druge stopnice, drugo nadstr. (gledišču ravno nasproti.)

Uhod toli iz glavne ulice Verdi 47, koji iz glediščne ulice 5.

Čvrstega in močnega osla z opravo kupi takoj

V. Paar, hotelir na kolodvoru na Jesenicah.

Rojaki, izpolnite svojo narodno dolžnost: pristopajte k obrambnemu skladu družbe sv. C. in. M.!

Nova trgovina z železnino

Pinter & Lenard

v Gorici v Raštelju št. 9.

Velika zaloga železa, cementa, kuhinjske posode, raznovrstnega orodja, za poljedelce, mizarje, kovače i. t. d. sesalk, klosetov, peči, stedičnikov in vseh v to stroko spadajočih predmetov.

Cene zmerne, postrežba solidna, prijazna in domača.

Cenj občinstvu se toplo priporočata

Pinter & Lenard.

Dobro krepilo za želodčno slabost

in za one, ki so se prehladili ali prenaželi ali si nakopali z zaužitjem slabih, za prebavo težkih, prevročih ali premrzlih jedi, neprijetnosti v želodcu, kakor katar, krče, bolečine, napihnjenost itd.

je dr. Engel-nov „BALDRIANUM“.

„Baldrianum“ se izkaže pri takih neprijetnostih, dokler niso še razvite, kot dobro želodčno vino z izvrstnim vspehom in zabraňuje tudi slabe posledice, kakor nervoziteto, nespečnost, om tlec, stisko itd.

Vsled njegovih sestavin, ki so samoško vino z motovilčnimi kapljicami, malinovec in črešnjevec, vpliva „Baldrianum“ tudi pospešujoče pri zaprtju in zajedno krepilno na cel človeški organizem.

Dr. Engel-nov „BALDRIANUM“ ne vsehuje nikakih škodljivih sestavin ter ga lahko prenašajo slabotne osebe in otroci tudi pri daljšem uživanju. Najbolje je, če se ga z vzljije zjutraj na tečto ali pa zvečer predno se gre spat eno čašico kakor za likerje. Za otroke in slabotne osebe se razredči.

„BALDRIANUM“

z vročo vodo ter se mu pridene nekaj sladkorja.

Dr. Engel-nov „Baldrianum“

se dobiva v steklenicah po 3 in 4 K v vseh lekarnah, mirodilnicah in boljših prodajalnah jestvin Goriško-Gradišanske.

V Gorici, Korminu, Gradišču, Romansu, Ajelu, Campolongo, Rnkah, Trziču, Ajdovščini, Gor. Idriji, Tolminu, analu, Čedadu, Vidmu, Palmi, Červinjanu, Ogleju itd. se dobi a v lekarnah.

Tudi pošiljajo goriške lekarnarje dr. Engel-nov „Baldrianum“ po izvornih cenah v vse kraje Avstro-Ogrske.

Soari se pred ponarejanjem!

Zahtevajte izrecno

Dr. Engel-nov „Baldrianum“.

Lekarnarja A. THIERRY-ja BALSAM

Samo pravi z zeleno redovnico kot varstveno znamko.

Proti vsakemu ponarejanju, posnemanju in zopetni prodaji drugih balzamov pod dvoimljivo znamko, se sodnijsko postopa in strogo kaznuje. Nedvomljivo zdravstvenega učinka pri vseh oboletostih soplnih organov, kašlju, bruhanju, hripavosti, bolečinah v prsni, na pljučih, specijelno pri influenci, oboletosti na želodcu, vnetju jeter in ledic, slabi prebavi, zaprtju, zobobolu in oboletvi v ustih, trganju po uših, pri opeklinah, izpuščajih itd. je edino imenovani balzam 12/2 ali 6/1 i vel. posebna steklenica K 5-60.

Lekarnarja A. THIERRY-JA

samo pravo CENTIFOLJINO MAZILO zanesljivo gotovega učinka tudi pri starih ranah pri opeklinah, oteklosti, ponesečenju in vnetju gnojivah, odstrani iz trupla vse tuje tvarine in prepreči večkrat nepotrebne operacije. Zdravilno tudi pri zastarelih ranah itd. 2 škatlji 3-60.

ZALOGA: Lekarna pri Angelju varku A. Thierry-ja Pregrada pri Rogatcu. Dobi se po lekarnah. — Na debelo p o med. mirodilnicah.

Objava.

Na c. kr. pripravnici za učiteljišča v Sežani bo vpisovanje učencev dne 14. in 15. septembra t. l. od 8.—12. ure dopoldan in popoldan od 2.—4. v šolski sobi.

Sprejemajo se dečki od 13½ let nadalje stari, imajoči starosti in namenu primerno izobrazbo. Pri vsprejemu se je izkazati s sledečimi listinami:

1. s krslnim listom; 2. zadajim šolskim spričevalom; 3. z zdravniškim spričevalom o splošnem zdravju in cepljenju koz.

Vodstvo.

BREZ

bahanja se lahko reče, da so pristni

PALMA

gumijevi PODPETNIKI

najvažnejši del moderne higijene. Oni omogočujeto tiho in lahko hojo, varujejo mišice in odgovarjajo v vsakem obziru največjim zahtevam. Ako nosimo palma, nimamo s tem

niti vinarja

več stroškov nasprotno, s tem prihranimo. Palma podpetniki so neprekosljivi, kdor ljubi svoje zdravje koraka z moderno higijeno.

A. vd. Berini

Gorica, Šolska ulica št. 2.

velika zaloga

oljkinega olja

prve vrste

najboljših trdik iz Istre, Dalmacije, Maffette, Bari in Sicile

se prodajo na drobno in debelo.

Prodaja na drobno: Kron — 96, 1-64, 1-12, 1-20, 1-23, 1-36, 1-44, 1-60, 1-80, 2-2, 2-40

za luči po 72 vln.

Na debelo cene ugodne.

Postaja poštnine prosto na dom. Posodo se pušča kupcu do popolne uporabe olja; po uporabi se spet zameni s polno.

Pravi vinski kis in navaden. Zaloga mila in sveč.

Cene zmerne.

Podružnica „Ljubljanske kreditne banke“ v GORICI

— se bavi z vsemi v bančno stroko spadajočimi posli. —

Vloge na knjižice obrestuje po 4½%, vloge v tekočem računu po dogovoru.

Centrala v Ljubljani.

— Rezervni zaklad K 450.000. —

PODRUŽNICE: Celovec, Gorica, Sarajevo, Split, Trst.

— Delniška glavica K 5.000.000. —